

ETT VÄRDIGT LIV?

ÄLDREOMSORGENS ANSVAR FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Malin Björk

Malmö stad, Malmö universitet

Forskningsprojektet består av två kvalitativa dokumentstudier som tillsammans belyser mänskliga rättigheter i äldreomsorgen. Fokus ligger på äldreomsorgens roll som skyldighetsbärare för mänskliga rättigheter samt hur dessa rättigheter kan operationaliseras genom begreppet "ett värdigt liv" i enlighet med socialtjänstlagens värdegrund (SFS 2001:453, kapitel 5, §4). Dokument utgör centrala analysobjekt, utifrån synen på texter som bärare av värderingar och normer som kan påverka både samhällsstrukturer och individers liv.

Metod och teoretisk ram

- Design: Kvalitativ dokumentstudie av styrande dokument på olika nivåer och individuella genomförandeplaner
- Teoretisk ansats: Rättighetsbaserad ansats (RBA) med fokus på principerna om ansvarsskyldighet, delaktighet, icke-diskriminering och egenmakt
- Analysmetod: Reflexiv tematisk analys (Braun & Clarke, 2006, 2021, 2022)

Delstudie 1

Denna delstudie undersöker hur begreppet "ett värdigt liv" beskrivs i styrande dokument på olika nivåer och dess relation till de mänskliga rättigheter som Sverige har förbundit sig att upprätthålla.

Med utgångspunkt i principen om ansvarsskyldighet granskas förarbeten till socialtjänstlagen, riktlinjer från Socialstyrelsen, lokala rutiner och relevanta människorättsinstrument.

Delstudie 2

Den andra delstudien fördjupar sig i den sociala dokumentationens praktik och undersöker hur begreppet "ett värdigt liv", såsom det beskrivs i styrande dokument, återspeglas i individuella genomförandeplaner för äldre personer med hemtjänst.

Med utgångspunkt i principerna om delaktighet, icke-diskriminering och egenmakt analyseras 100 genomförandeplaner för att belysa hur rättigheter som knyts till ett värdigt liv omsätts i praktiken och återspeglas i den individuella planeringen av hemtjänstinsatser.